

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2021 m. lapkričio 23 d.

Europos Komisijos pateikiamas klaidų lygio ES sanglaudos politikos srityje įvertis neparodo išsamaus vaizdo

Europos Komisija kasmet atskleidžia, koks, jos vertinimu, yra ES sanglaudos politikos netvarkingų išlaidų lygis. Šiuo tikslu ji atlieka didelį darbą, susijusį su valstybių narių metinių finansinių ataskaitų pripažinimu, ir tikrina, ar jų šioje politikos srityje pateikta informacija yra patikima ir tvarkinga. Tačiau šiandien paskelbtoje ataskaitoje Europos Audito Rūmai daro išvadą, kad atitinkami Komisijos atskleidžiami klaidų lygiai nėra galutiniai ir jais, tikėtina, pateikiamas sumažintas realaus sanglaudos politikos netvarkingų išlaidų lygio įvertis. Tai susiję su trūkumais, kuriuos auditoriai nustatė Komisijos kontrolės sistemoje.

Sanglauda – politikos sritis, kuria siekiama mažinti ES valstybių narių ir regionų išsivystymo lygio atotrūkį, tapo didžiausia ES politikos sritimi; jai tenka daugiau kaip trečdalis ES biudžeto (2014–2020 m. – 390 milijardų eurų). Be to, tai sritis, kurioje netvarkingų išlaidų rizika yra didelė, nes jas reglamentuojančios taisyklės yra sudėtingos ir didelė išlaidų dalis yra grindžiama deklaruotų išlaidų kompensavimu. Kiekvienais metais, kai valstybių narių audito institucijos užbaigia sanglaudos išlaidų auditą, Europos Komisija atlieka valstybių narių auditorių darbo ir nustatytų faktų patikrinimus ir vertinimą. Jais remdamasi, Komisija siekia patvirtinti, kad valstybių narių nurodytas likutinis klaidų lygis sanglaudos išlaidų srityje neviršija 2 % ribos.

„Europos Komisijos kontrolės sistema nepakankamai atsveria valstybių narių audito institucijų darbo tikrinant sanglaudos išlaidas trūkumus, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Tony Murphy. – Įvertintas klaidų lygis, kurį Komisija kasmet atskleidžia atitinkamose generalinių direktoratų veiklos ataskaitose ir Komisijos valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje, nėra galutinis ir gali parodyti tik minimalų lygį.“

Auditoriai pažymi, kad 2014–2020 m. laikotarpiu Europos Komisija leidžia panaudoti 10 % iš pradžių atidėtų mokėjimų, net jeigu ji turi įrodymų, kad ataskaitose nurodytoms išlaidoms būdingas aukštesnis nei 2 % klaidų lygis. Nors tai atitinka reglamentą, tai neatitinka bendro mokėjimų atidėjimo tikslo – apsaugoti ES biudžetą. Vertindami 2021–2027 m., auditoriai atkreipia dėmesį į tam tikrus teigiamus pokyčius: pavyzdžiui, Komisija nebegali pripažinti ataskaitų, kuriose bendras likutinis klaidų lygis (BLKL) viršija 2 %. Tačiau ji ir toliau leis panaudoti sumažintą 5 % mokėjimų atidėjimą iki tol, kol atliks tvarkingumo patikrinimus. Šie pakeitimai vis dar neatitinka ES biudžeto apsaugos tikslo.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Atlikdama dokumentų peržiūras Komisija siekia patikrinti valstybių narių pateiktos tvarkingumo informacijos nuoseklumą. Vis dėlto auditoriai nustatė būdingų trūkumų, dėl kurių neteisėtos išlaidos lieka neaptiktos ir neištaisytos. Todėl šių dokumentų peržiūrų vertė, susijusi su atspindimų operacijų tvarkingumo ir nurodytų likutinių klaidų lygių pagrįstumo patvirtinimu, tėra ribota. Nors peržiūromis prisidedama prie rizika grindžiamo metodo, kurį taikant veiksmų programos atrenkamos atitikties auditams, Komisija ne visada atrinko tas programas, kurių rizikos įvertis buvo didžiausias, ir nepakankamai dokumentais pagrindė jų pasirinkimą.

Atitikties auditai, kuriuos atlikdama Komisija peržiūri veiksmų ir susijusių išlaidų tinkamumą finansuoti, yra svarbiausias jos vykdomo audito institucijos darbo ir susijusių nustatytų faktų vertinimo elementas. ES auditoriai atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija itin dažnai nustatė neaptiktų klaidų, nors peržiūrėtų veiksmų imtis buvo nedidelė. Tai rodo, kad daugumoje likusių veiksmų ir išlaidų, kurių Komisija netikrino, gali būti kitų rūšių klaidų.

Vis dėlto Komisija šio darbo rezultatus naudoja kaip pagrindą nustatydamą savo pagrindinį veiklos rezultatų rodiklį (PVRR), kuris turėtų būti jos tiksliausias sanglaudos srities išlaidų likutinio klaidų lygio įvertis. ES auditoriai šį PVRR laiko minimaliu įvertintu klaidų lygiu, kuris taip pat nėra galutinis, nes valstybių narių nurodyti klaidų lygiai vis dar gali būti įvertinti iš naujo ir padidinti atsižvelgiant į vykdomą ar būsimą Komisijos audito darbą. Todėl ES auditoriai daro išvadą, kad Komisija savo pagrindiniame atskaitomybės dokumente – metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje – veikiausiai nepakankamai įvertina realų sanglaudos politikos srities klaidų lygį. ES auditoriai pateikia keturias rekomendacijas, kaip nauju programavimo laikotarpiu pagerinti tvarkingumo informacijos sanglaudos srityje teikimą.

Bendra informacija

ES sanglaudos politikos kontrolės ir patikinimo sistema pagrįsta dviem kontrolės ciklais – nacionaliniu valstybių narių lygmens ciklu ir paskesniu Europos Komisijos lygmens ciklu. Tai susiję su tuo, kad Komisija ir valstybių narių institucijos turi bendrai valdyti sanglaudos politikos įgyvendinimą ir jos finansavimą. Tai vadinama pasidalijamuoju valdymu.

Specialioji ataskaita Nr. 26/2021 „Išlaidų tvarkingumas įgyvendinant ES sanglaudos politiką: Komisija kasmet atskleidžia minimalų įvertintą klaidų lygį, kuris nėra galutinis“ paskelbta Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Prieš mėnesį Audito Rūmai paskelbė ataskaitą dėl [veiksmingumu grindžiamo finansavimo įgyvendinant sanglaudos politiką](#).

Audito Rūmai savo specialiąsias ataskaitas pristato Europos Parlamentui ir ES Tarybai, taip pat kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės sektoriaus suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma ataskaitose pateiktų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 553 547